

NATURALIS SK
SK-BIO-002

Kalinčiakova 27, 831 04 Bratislava
e-mail: kontrola@naturalis.sk, certo@naturalis.sk; www.naturalis.sk

Správa o výkone kontroly a certifikácie v ekologickej poľnohospodárskej výrobe za rok 2018

Jarmila Drobná a kol.

Február 2019

V roku 2018 bola hlavným predmetom činnosti inšpekčnej organizácie Naturalis SK, s.r.o. kontrolná činnosť a certifikácia v ekologickej poľnohospodárskej výrobe (EPV). Táto činnosť bola vykonávaná v súlade s akreditáciou vydanou Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) na výkon kontroly a certifikácie a na základe oprávnenia vydaného Ústredným kontrolným a skúšobným ústavom poľnohospodárskym v Bratislave (ÚKSÚP) ako orgánom štátnej správy a príslušným orgánom v oblasti EPV.

1. Identifikácia organizácie

Spoločnosť Naturalis SK, s.r.o. zmenila v máji 2018 sídlo, táto zmena bola zaregistrovaná v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I dňa 15.05.2018. Ostatné identifikačné údaje zostali nezmenené.

Názov: Naturalis SK, s.r.o.

Sídlo: Kalinčiakova 27
831 04 Bratislava

Právna forma: Spoločnosť s ručením obmedzeným

e-mail: kontrola@naturalis.sk, certo@naturalis.sk

web: www.naturalis.sk

Riaditeľ: Ing. Jaroslav Drobný

2. Organizačná štruktúra

2.1 Oddelenie kontroly

Zoznam zamestnancov na oddelení kontroly k 31.12.2018:

Oddelenie kontroly:

1. Ing. Jarmila Drobná, PhD. – vedúci oddelenia, technický manažér, inšpektor
2. Ing. Peter Kulich – zástupca vedúceho oddelenia, inšpektor, inšpektor – operátor
3. Ing. Viktória Adamišinová – inšpektor - operátor
4. Ing. Vladimír Cabuk – inšpektor
5. Ing. Jaroslav Drobný – inšpektor
6. Mgr. Michal Drobný – inšpektor - operátor
7. Ing. Andrea Gergelyiová – manažér kvality
8. Ing. Jana Gregušová – inšpektor, inšpektor - operátor
9. Ing. Lucia Ježovičová – inšpektor, inšpektor – operátor, zástupca manažéra kvality
10. Ing. Matej Síríus Kotásek – inšpektor – operátor
11. Ing. Michaela Kupcová – inšpektor, inšpektor - operátor
12. Ing. Patrícia Tomastová – inšpektor, inšpektor - operátor
13. Ing. Vlasta Belancová – externý inšpektor
14. Ing. Katarína Hatinová – externý inšpektor
15. Ing. Josef Ludík – externý inšpektor

16. Bc. Marek Predný – externý inšpektor – čakateľ
17. MVDr. Marcela Štefanová – externý inšpektor
18. Ing. Boris Václav, PhD. – externý inšpektor

19. Ing. Lenka Nováková - MD (inšpektor, inšpektor – operátor)

Kontrolnú činnosť u prevádzkovateľov vykonávali inšpektori na základe rôznych kombinácií (jeden inšpektor kontroloval viaceré činnosti): pestovanie rastlín kontrolovalo 7 inšpektorov, chov zvierat 5 inšpektorov, chov včiel 2 inšpektori, voľný zber 4 inšpektori, výrobu húb 1 inšpektor, výrobu potravín 8 inšpektori, výrobu osív 2 inšpektori, výrobu krmív 2 inšpektori, balenie a prebaľovanie 4 inšpektori, obchodovanie 9 inšpektori, skladovanie 2 inšpektori, prepravu 1 inšpektor, dovoz 6 inšpektori a vývoz 4 inšpektori.

2.2 Oddelenie certifikácie

Zoznam zamestnancov na oddelení certifikácie k 31.12.2018:

1. Ing. Jaroslav Drobný – vedúci oddelenia, technický manažér, certifikujúci
2. Ing. Andrea Gergelyiová – zástupca vedúceho oddelenia, certifikujúci, hodnotiteľ, operátor, manažér kvality
3. Ing. Viktória Adamišinová – hodnotiteľ, operátor
4. Mgr. Michal Drobný – hodnotiteľ, certifikujúci
5. Ing. Lucia Ježovičová – zástupca manažéra kvality
6. Ing. Matej Sírius Kotásek – hodnotiteľ, operátor

2.3 Útvar riaditeľa

Zoznam zamestnancov útvaru riaditeľa k 31.12.2018:

1. Ing. Jaroslav Drobný – riaditeľ
2. Ing. Jarmila Drobná, PhD. – zástupca riaditeľa, webmaster
3. Mgr. Michal Drobný – zástupca riaditeľa, právnik, webmaster
4. Ing. Andrea Gergelyiová – manažér kvality
5. Ing. Lucia Ježovičová – zástupca manažéra kvality

V rámci oddelení sa niektoré činnosti prelínajú a interní zamestnanci pracujú zároveň na viacerých oddeleniach. Ku dňu 31.12.2018 pracovalo v spoločnosti celkom 13 interných (z toho 2 na VPP a 1 MD) a 6 externých zamestnancov.

Zoznam zamestnancov a zmeny v pohybe zamestnancov Naturalis SK, s.r.o. sú uvedené v tabuľke 1.

3. Činnosť

Spoločnosť Naturalis SK, s.r.o. vykonáva kontrolnú činnosť a certifikáciu v ekologickej poľnohospodárskej výrobe na základe Odborného oprávnenia na výkon kontroly a certifikácie u prevádzkovateľov registrovaných na ÚKSÚP-e na Odbore ochrany životného prostredia a ekologického poľnohospodárstva, ktoré bolo vydané Ústredným kontrolným

a skúšobným ústavom poľnohospodárskym Bratislava dňa 19.10.2018 s platnosťou do 17.12.2019.

Oprávnenie sa vzťahuje na nasledovné oblasti EPV: rastlinná výroba, zber voľne rastúcich rastlín a ich častí, pestovanie húb, živočíšna výroba, chov včiel, výroba potravín, krmív a osív, obchodovanie, distribúcia, skladovanie a preprava, balenie, prebaľovanie, uchovávanie a označovanie, dovoz a vývoz produktov z EPV z/do tretích krajín.

3.1 Oddelenie kontroly

Oddelenie kontroly vykonávalo kontrolu výroby, výrobkov a služieb (preprava, skladovanie, balenie a prebaľovanie, uchovávanie, obchodovanie, dovoz a vývoz) v oblasti bioproduktov, biopotravín, biopotravín na osobitné výživové účely, bioosív a vegetatívneho množiteľského materiálu, biokrmív a biokrmných zmesí a ich označovanie. Zároveň vykonávalo pri kontrolách prevádzkovateľov aj dohľady certifikovaných výrobkov. Na základe zmluvy s BIO SUISE inšpektori vykonávali kontroly aj pre švajčiarsku IO.

Oddelenie kontroly spracovávalo výsledky kontrol a vykonávalo ďalšie administratívne práce súvisiace s výkonom inšpekcie. Po vyhodnotení výsledkov kontrol spracovávalo zistené nezhody a zistenia. Na základe posúdenia zaslaných dokumentov alebo v prípade iných zistení neuvedených v správe z kontroly ako nehoda, vydávalo oznámenia o zistených nezhodách.

V súlade s výsledkami kontrol alebo na základe žiadostí prevádzkovateľov pripravovalo a zasielalo príslušnému orgánu návrhy na zmenu doby konverzie (predĺženie, skrátenie). Taktiež určovalo konverziu (začiatok a koniec) novozaradeným prevádzkovateľom.

Ďalej vykonávalo priebežnú aktualizáciu zoznamu zmluvných prevádzkovateľov a ich činností, vykonaných kontrol a viedlo prehľady a štatistiky o vykonaných kontrolách a prevádzkovateľoch. V súlade s odborným oprávnením vypracovávalo mesačné hlásenia, polročné a ročné správy.

Súčasťou práce oddelenia kontroly bola komunikácia so zahraničnými inšpekčnými organizáciami a súčinnosť v rámci krížových kontrol a overovania dokumentácie, resp. riešenia prípadných porušení a nezrovnalostí zistených pri obchodovaní so slovenskými prevádzkovateľmi.

3.2 Oddelenie certifikácie

Oddelenie certifikácie sa zaoberalo certifikáciou výrobkov kontrolovaných prevádzkovateľov v súlade s platnou legislatívou a interným postupom certifikácie. Ďalej vykonávalo priebežnú aktualizáciu zoznamu vydávaných certifikátov a v súlade s odborným oprávnením ich zasielanie ÚKSÚP-u.

V roku 2018 Naturalis SK, s.r.o. vydával aj certifikáty NAQS pre vývoz bioproduktov do Južnej Kórei.

3.3 Útvar riaditeľa

Útvar riaditeľa po vyhodnotení výsledkov kontrol spracovával zistené nezhody a zistenia a na základe ich závažnosti vydával oznámenia o uložení opatrení a odstúpenia kontrolných zistení ÚKSÚP-u.

Ďalej sa zaoberal manažmentom zamestnancov, kvality práce, metodicky zabezpečoval priebeh a postup kontrol a proces certifikácie. V priebehu roka komunikoval

s prevádzkovateľmi a príslušným orgánom pri riešení niektorých problémov a sporných prípadov. Zabezpečoval a aktualizoval informácie pre prevádzkovateľov EPV, uvedené na internetovej stránke www.naturalis.sk. Zaoberal sa riešením personálnych a právnych otázok.

4. Akreditácia

Naturalis SK, s.r.o., je akreditovaný Slovenskou národnou akreditačnou službou (SNAS) podľa požiadaviek ISO/IEC 17020:2012 (Osvedčenie o akreditácii č. I-031 - inšpekčný orgán Naturalis SK, s.r.o.). Na základe reakreditácie vykonanej v roku 2014 bol inšpekčný orgán Naturalis SK, s.r.o. akreditovaný dňa 17.12.2014 pre oblasť Inšpekcia ekologickej poľnohospodárskej výroby a inšpekcia výroby kozmetických výrobkov obsahujúcich suroviny pochádzajúce z ekologickej poľnohospodárskej výroby s platnosťou do 17.12.2019. Z dôvodu zmeny sídla spoločnosti Naturalis SK, s.r.o. v r. 2018 a zrušenia činnosti Kozmetické výrobky bolo SNAS-om dňa 28.09.2018 vydané nové Osvedčenie o akreditácii č. I-031 s platnosťou do 17.12.2019.

Zároveň je Naturalis akreditovaný podľa požiadaviek ISO/IEC 17065:2012 (Osvedčenie o akreditácii č. P-022 - Certifikačný orgán Naturalis SK, s.r.o.). Po reakreditácii bolo dňa 23.06.2015 vydané nové osvedčenie s platnosťou do 06.07.2020. Z dôvodu zmeny Certifikačného orgánu ekologickej poľnohospodárskej výroby na Certifikačný orgán Naturalis SK, s.r.o. bolo SNAS-om dňa 18.07.2018 vydané nové Osvedčenie o akreditácii s platnosťou do 06.07.2020 a na základe zmeny sídla spoločnosti Naturalis SK, s.r.o. bolo SNAS-om dňa 03.10.2018 znovu vydané nové Osvedčenie o akreditácii s platnosťou do 06.07.2020.

Akreditáciou spoločnosti a na základe ďalších splnených podmienok vyplývajúcich zo Zákona č. 189/2009 Z.z. o ekologickej poľnohospodárskej výrobe sú splnené požiadavky slovenskej a európskej legislatívy pre výkon kontroly a certifikácie v EPV.

5. Výsledky činnosti

5.1 Počet evidovaných prevádzkovateľov

Prevádzkovateľom ekologickej poľnohospodárskej výroby, ktorí nemali uzatvorenú zmluvu o kontrole a certifikácii v predchádzajúcich rokoch na dobu neurčitú, boli na konci roka 2017 zaslané výzvy k uzavretiu zmluvy. Formou návratky sa prihlásili ku kontrole pre rok 2018, pričom sa mohli rozhodnúť podpísať zmluvu na dobu neurčitú, resp. na dobu určitú do 31.12.2018. Na základe prijatej návratky im bola zaslaná zmluva o kontrole a certifikácii na podpis. Po vrátení podpísanej zmluvy do kancelárie IO boli prevádzkovatelia zaradení do zoznamu kontrolovaných prevádzkovateľov.

Novým žiadateľom a záujemcom o podpísanie zmluvy v priebehu roka boli vytvorené obdobné podmienky podľa termínu, kedy sa ku kontrole prihlásili. Tí prevádzkovatelia, ktorí mali uzatvorenú zmluvu na dobu neurčitú v predchádzajúcom období, boli automaticky zaradení do kontrolnej činnosti pre rok 2018.

Z roku 2017 prešlo do roku 2018 celkovo 526 platných zmlúv o kontrole a certifikácii, ktoré boli podpísané na dobu neurčitú. V roku 2018 bolo podpísaných 127 zmlúv (šesť zmlúv ešte z r. 2017), z toho 6 na dobu určitú.

V roku 2018 bolo zrušených 49 zmlúv, z toho 30 z dôvodu vyradenia prevádzkovateľov z registra. Zo strany IO bolo zrušených 11 zmlúv u prevádzkovateľov, ktorí nereagovali na výzvy IO, nepredložili dokumenty potrebné ku kontrole a nepodrobili sa kontrole. Tri zmluvy

boli zrušené zo strany prevádzkovateľov a piatim prevádzkovateľom skončila platnosť zmluvy na dobu určitú k 31.12.2018 (Tabuľka 9). Ku koncu roka 2018 bolo platných 621 zmlúv.

5.2 Kontrolná činnosť a spracovanie výsledkov kontrol

Na začiatku roka 2018 boli jednotlivým zmluvným partnerom zaslané tlačivá prihlášky ku kontrole, ktoré vrátili vyplnené do kancelárie organizácie. Novým prevádzkovateľom sa zasielali priebežne aj tlačivá vstupnej kontroly, ktoré mali vyplnené zaslať do kancelárie Naturalis SK. Vyplnené tlačivá kontrolovali inšpektori počas výkonu vstupnej kontroly priamo na mieste. Prijaté prihlášky boli po spracovaní v kancelárii IO zaraďované do kontrolných spisov prevádzkovateľov.

Kontroly v roku 2018 prebiehali podľa plánu a rozdelenia kontrol. Úplné a náhodné kontroly sa vykonávali priebežne počas celého roka, u výrobcov biopotravín, krmív a osív sa úplné kontroly uskutočňovali podľa termínu nahlásenia výroby. Plán kontrol bol aktuálne oznamovaný na ÚKSÚP každý týždeň, zostavoval ho riaditeľ spoločnosti v spolupráci s vedúcim oddelenia kontroly. Plán kontrol zohľadňoval aj trojročnú rotáciu inšpektorov u jedného prevádzkovateľa a regionálne zoskupenie prevádzkovateľov.

Inšpektori počas kontrol postupovali podľa platnej legislatívy a interných postupov kontroly. Pri kontrole inšpektori skontrolovali opätovne prihlášku ku kontrole a zapísali vzniknuté zmeny. Vykonali kontrolu evidencie, porastov, chovov, resp. spracovateľskej linky, linky na výrobu osív alebo krmív, skladov a ďalších objektov podľa charakteru kontrolovanej prevádzky a danej situácie. Na záver inšpektori vyplnili správu z kontroly, ktorú zástupca kontrolovanej prevádzky potvrdil svojím podpisom. Správy zasielali inšpektori do kancelárie Naturalis SK, s.r.o.

Po prijatí inšpekčných správ od inšpektorov boli správy na oddelení kontroly prekontrolované, spracované, doplnené na základe vyžiadaných chýbajúcich údajov a vybrané informácie (údaje o výmerách, plodinách, zvieratách, termín kontroly, a pod.) boli spracované v databáze a archivované. V prípade nezhôd zistených pri kontrolách alebo následne pri spracovaní správ a ďalších doplňujúcich materiálov od prevádzkovateľov, boli správy postúpené na riešenie vedúcemu kontroly. Za zistené nezhody boli uložené opatrenia, v prípade zásadných nezhôd boli odstúpené na riešenie kontrolnému ústavu na útvare riaditeľa.

Správy z kontrol slúžili aj certifikačnému oddeleniu ako podkladový materiál pri vydávaní certifikátov.

Na základe spracovaných správ z výkonu kontroly boli vypracované mesačné hlásenia, ktoré boli odovzdávané pravidelne na ÚKSÚP.

Prevádzkovatelia kontrolovaní v roku 2018

V roku 2018 bolo vykonaných celkom 1185 kontrol. Vstupné kontroly sa uskutočnili u 129 prevádzkovateľov. Realizovalo sa 947 úplných kontrol, z toho 76 kontrol v rastlinnej výrobe, 1 kontrola živočíšnej výroby, 1 kontrola výroby húb, 4 kontroly chovu včiel, 366 spoločných kontrol v rastlinnej a živočíšnej výrobe, 6 kontrol zberu voľne rastúcich rastlín, 248 kontrol výroby potravín, 6 kontrol prevádzok na výrobu osív, 11 kontrol výroby krmív, 29 kontrol iných spracovateľov, 147 kontrol obchodovania, 8 kontrol skladovania, 3 kontroly prepravy, 24 kontrol dovozu, 16 kontrol vývozu a 1 kontrola uchovávaní (Tab. 3). V rámci úplných kontrol bolo 678 ohlásených a 269 neohlásených.

Náhodné kontroly v počte 109 (Tab. 4) sa uskutočnili na základe rizikovosti prevádzkovateľov, ďalej boli zamerané na kontrolu plnenia podmienok na skrátenie doby konverzie, kontrolu plnenia opatrení za nezhody z predchádzajúcich kontrol, pre potreby certifikácie alebo na overenie niektorých skutočností, resp. údajov nahlasovaných zahraničnými inšpekčnými organizáciami. Viaceré náhodné kontroly sa uskutočnili pre potreby ukončenia kontroly z dôvodu nedostatočne vedenej a nepredloženej evidencie pri úplnej kontrole. V roku 2018 sa vykonali aj náhodné kontroly pre potreby ukončenia odberu vzorky (oznámenie výsledkov analýz prevádzkovateľom), a to buď u prevádzkovateľa alebo z kancelárie IO. Náhodné kontroly sa taktiež vykonávali ohlásene a neohlásene. Ohlásených kontrol bolo 32 a neohlásených 77. Náhodné a neohlásené kontroly boli vykonané v súlade s článkom 92c NK 889/2008.

V roku 2018 neboli kontrolovaní niektorí prevádzkovatelia, resp. registrované činnosti u piatich prevádzkovateľov z dôvodu zrušenia činnosti, nevykonávania registrovanej činnosti alebo nereagovania na výzvy IO. U piatich prevádzkovateľov nebola vykonaná kontrola vzhľadom k tomu, že podpísali zmluvu až koncom posledného štvrtroku 2018 alebo mali registrované činnosti až na začiatku r. 2019 (Tab. 2).

Odbery vzoriek

V roku 2018 bolo celkovo odobratých 44 vzoriek u 37 prevádzkovateľov (Tab. 5). Počet odobratých vzoriek zodpovedal požiadavke článku 65 ods. 2 nariadenia Komisie (ES) č. 889/2008, ktorý hovorí, že inšpekčná organizácia má každý rok odobrať a analyzovať najmenej 5 % vzoriek z počtu prevádzkovateľov, ktorých kontroluje. Vo vzorkách boli zisťované rezíduá pesticídov, ťažké kovy a konzervačné látky. Analýzy boli vykonané v akreditovaných laboratóriách EUROFINS BEL/NOVAMANN Nové Zámky, ŠVPÚ Bratislava a EKOLAB Košice. V jednej vzorke boli zistené nepovolené látky.

Po dohode s laboratóriom EUROFINS BEL/NOVAMANN s.r.o., Nové Zámky sa zrušilo vykonanie analýzy vzorky rastliny hrachu siateho Enduro, odobratej dňa 07.06.2018 u prevádzkovateľa BIOPACK - obchodné družstvo, SK-2012/905 (Protokol o odbere vzorky č. 25/2018).

Pôvodne plánovaná analýza zelených rastlín hrachu siateho na látku pirimicarb nemohla byť vykonaná z dôvodu, že rastliny boli v čase odberu už suché a laboratórium nevedelo zabezpečiť z tohoto rastlinného materiálu vykonanie akreditovanej skúšky ani u subdodávateľa. Vykonanie skúšky v neakreditovanom režime IO odmietla. Rastlinný materiál bol zlikvidovaný v laboratóriu vyhodnotením do separovaného zberu.

Výsledky kontrol

Kontrolami u prevádzkovateľov, doriešením v kancelárii IO alebo po kontrole dodatočne zaslanej príslušnej dokumentácie boli u niektorých prevádzkovateľov zistené viaceré porušenia a nezrovnalosti, resp. nezhody s legislatívou a pravidlami uplatňovanými v ekologickej poľnohospodárskej výrobe. Jednalo sa hlavne o nasledovné nezhody:

Nezhody administratívneho charakteru, zistené počas kontrol alebo z kancelárie IO:

- nereagovanie na výzvy z kancelárie IO
- neplnenie uložených opatrení

- nenahlásenie zmeny údajov vstupnej kontroly
- nepredloženie potrebnej dokumentácie a evidencie na účely kontroly
- nedostatočne vedené záznamy, nedostatočná evidencia
- nenahlásenie zmeny registrovaných údajov do 30 dní kontrolnému ústavu
- opakované neumožnenie vykonania vstupnej kontroly a úplnej ohlásenej kontroly, resp. nezabezpečený prístup informácií k vykonaniu kontrol

Rastlinná a živočíšna výroba:

- pozitívny nález v EPV nepovolenej látky (chlorpyrifos-methyl) v odobratej vzorke bio ovsa siateho (nezhoda na základe odberu vzorky koncom roka 2017)
- použitie hnojiva v čase aplikácie v Zozname hnojív a pôdnych pomocných látok povolených v EPV na Slovensku neuvedeného, resp. neschváleného na použitie v EPV
- paralelné pestovanie plodín na OP
- nedodržanie podmienok paralelného pestovania trávnych porastov
- monokultúrne pestovanie ovsa siateho 3 roky po sebe
- nevhodný oševný postup: pestovanie obilnín 3 roky po sebe
- výsev neekologického osiva bez vopred udelenej výnimky resp. v množstve nad rozsah udelenej výnimky
- použitie neuznaného osiva
- nezabezpečené evidenčné a fyzické oddelenie produktov v ekologickom štatúte úrody od produktov z konverzie
- nezabezpečené fyzické a evidenčné oddelenie produktov z ekologickej a neekologickej časti prevádzky
- nedostatočná skladová evidencia produkcie rastlinnej výroby
- nedostatočne vedená a nepredložená evidencia a záznamy o rastlinnej výrobe
- nepovolený nákup neekologických zvierat
- nepovolené zásahy na zvieratách bez vopred udelenej výnimky
- dočasný paralelný chov ekologických a neekologických zvierat
- chov hospodárskych zvierat bez prístupu k pasienkom alebo voľným plochám
- v čase kontroly nezabezpečený prístup všetkých zvierat k pasienkom alebo voľným plochám
- vážne ustajnenie zvierat
- kŕmenie ekologických zvierat neekologickým krmivom
- použitie neekologického sušeného mlieka v chove jahniat
- nadmerné zaťaženie hospodárskymi zvieratami na poľnohospodárskej pôde v EPV
- nadmerné rozdupávanie poľnohospodárskej pôdy hospodárskymi zvieratami
- nezabezpečená identifikácia (označenie) všetkých zvierat
- nedostatočne vedená a nepredložená evidencia a záznamy o živočíšnej výrobe
- nedostatočne vedená evidencia veterinárnej starostlivosti

Výroba potravín, krmív, balenie ai.:

- použitie neekologickej zložky poľnohospodárskeho pôvodu pri výrobe potravín
- použitie nepovolenej prípravky na čistenie mlyna
- pozitívny nález v EPV nepovolenej látky v odobratej vzorke bio sušienok
- nenahlásenie inšpekčnej organizácii pozitívneho nálezu rezíduí pesticídov vo vzorkách odpredaných biovýrobovcov

- nedostatočné overenie a porovnanie informácií na etiketách a v sprievodnej dokumentácii pri príjme bioproduktov
- nedostatočné overenie sprievodnej dokumentácie bioproduktov pri príjme
- nenahlasovanie začiatku spracovania, resp. výroby biopotravín v zmiešanej prevádzke inšpekčnej organizácii
- nedostatočná evidencia prijatých zásob
- nezabezpečená identifikácia série
- nedostatočná evidencia spracovaných množstiev
- nedostatočná prevádzková evidencia (výrobný denník, záznamy o čistení)
- nedostatočné oddelenie a identifikácia ekologických produktov v skladovacích priestoroch
- nesúlady v označovaní výrobkov z EPV s platnou legislatívou
- nezabezpečený prístup do skladového priestoru poskytovaného zmluvným partnerom
- nesprávne označovanie bioproduktov na vydaných faktúrach, resp. nezabezpečené dostatočné informácie o bioproduktoch
- nezabezpečené dostatočné informácie o bioproduktoch na sprievodných dokladoch pri predaji
- predaj necertifikovaného výrobku
- predaj bioproduktov mimo rozsahu certifikátu, resp. bez platného certifikátu
- predaj necertifikovaných bioproduktov

Obchodovanie, dovoz, vývoz a i.:

- klamlivé označovanie neekologickej produkcie na faktúrach, resp. neoprávnené uvádzanie kódu inšpekčnej organizácie na faktúrach
- opakujúce sa neplnenie uložených opatrení a opakovanie nezhôd, resp. opakované nedodržiavanie niektorých zásad EPV pri obchodovaní s bioproduktami
- nedostatočné overenie sprievodnej dokumentácie bioproduktov pri príjme
- nedostatočná evidencia pri príjme bioproduktov
- nezabezpečené dostatočné informácie o bioproduktoch na sprievodných dokladoch pri predaji
- obchodovanie s produktami v konverzii bez platného certifikátu na obchodovanie s produktami v konverzii
- nedostatočne vedená skladová evidencia
- obchodovanie s bioproduktami bez vystaveného platného certifikátu
- obchodovanie s bioproduktami po ukončení platnosti certifikátu
- obchodovanie s necertifikovanými bioproduktami
- neuvedenie čísla certifikátu o inšpekcii v colnom vyhlásení na prepustenie do voľného obehu
- vykonávanie činnosti v EPV (dovoz bioproduktov z tretích krajín) bez vopred zaregistrovanej činnosti v EPV
- nenahlásenie realizovaných vývozov do tretích krajín
- vývoz bioproduktov bez platného certifikátu na vývoz produktov z EPV

V prípade, že boli počas kontrol, v kancelárii IO pri spracovaní správ alebo kontrolou doposlanej dokumentácie ku kontrole zistené nezhody, boli prevádzkovateľom uložené opatrenia. Ak boli zistené porušenia závažné, boli tieto prípady odstúpené na riešenie príslušnému orgánu. Celkovo bolo uložených 392 opatrení na odstránenie zistených nezhôd (Tab. 6), v 20 prípadoch boli zistenia odstúpené na riešenie príslušnému orgánu

s návrhom na uloženie pokuty (Tab. 7). Pri klasifikácii zistení a udeľovaní opatrení a odstúpení sa postupovalo v súlade s metodickým pokynom príslušného orgánu *MP 02/2017 Katalóg opatrení pre prípady zistení v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v SR*.

Vzhľadom na závažnosť nezhôd bol na príslušný orgán podaný návrh na predĺženie konverzie u siedmych prevádzkovateľov v ŽV (nepovolený nákup zvierat, nepovolené kŕmenie). Jednotliví prevádzkovatelia a dôvody predĺženia konverzie sú uvedené v tabuľke 8.

Na základe žiadosti a po splnení požadovaných podmienok bolo navrhnuté skrátenie konverzie v RV 25 prevádzkovateľom (Tab. 8).

5.3 Certifikačná činnosť

V roku 2018 bolo podaných 648 žiadostí o certifikáciu. Spoločnosť Naturalis SK, s.r.o., vydala v roku spolu 731 certifikátov na základe žiadostí prevádzkovateľov a 7 zúžených certifikátov, v ktorých bolo certifikovaných 4089 výrobkov, z toho 1712 výrobkov rastlinnej výroby, 29 výrobkov voľného zberu, 465 výrobkov živočíšnej výroby, 1081 výrobkov spracovania, 42 výrobkov krmív, 21 výrobkov osív, 383 výrobkov z obchodovania, 35 výrobkov dovozu z tretích krajín, 23 výrobkov vývozu, 26 výrobkov zo skladovania, 268 výrobkov z prebaľovania, 3 z prepravy a 1 výrobok z uchovávaní. Vydaných bolo aj 6 certifikátov NAQS pre vývoz produktov do Kórei a 1 certifikát NAQS bol odobratý.

Celkovo bolo prerušených 197 procesov certifikácie (14 bolo opakovane prerušených) najmä z dôvodu chýbajúcich podkladov k certifikácii, neukončenej kontroly a pod.

Odmietnutých bolo 35 žiadostí z dôvodu necertifikovateľného štatútu produktu, nesplnených dôvodov prerušenia konania o certifikácii v stanovenom termíne, odmietnutia kontroly pre potreby certifikácie, nesprávneho označenia výrobku alebo neaktuálnosti produktu. Zastavené nebolo žiadne certifikačné konanie.

Odobratých bolo celkovo 42 certifikátov, 30 z dôvodu zrušenia registrácie prevádzkovateľa v ekologickej poľnohospodárskej výrobe a odstúpenia od zmluvy o kontrole a certifikácii, 2 z dôvodu nevyhovujúceho laboratórneho rozboru, 1 z dôvodu použitia nepovolenej zložky, 6 z dôvodu zrušenia registrovanej činnosti, 1 z dôvodu prevodu spoločnosti na inú osobu a 2 z dôvodu nezhodnej práce hodnotiteľa. Všetky údaje sú podrobne uvedené v tabuľkách č. 14 až 19.

Dohľady certifikovaných výrobkov boli vykonávané v rámci inšpekčného orgánu pri kontrolách.

5.4 Medzinárodná spolupráca

V priebehu roka 2018 spoločnosť aktívne spolupracovala so zahraničnými inšpekčnými a certifikačnými organizáciami Biokont (Česká republika), Bios s.r.l. (Taliansko), GfRS Gesellschaft fuer Ressourcenschutz GmbH, LACON GmbH, ABCERT AG (Nemecko), SKAL, Control Union Certifications (Holandsko), Control Union Certifications (Turecko), Biokontroll Hungária (Maďarsko), Austria Bio Garantie - Romania (Rumunsko), bio.inspecta AG (Švajčiarsko). Jednalo sa prevažne o overenie údajov a certifikátov v rámci obchodovania s produktami z EPV, krížové kontroly alebo hlásenia zistených porušení a nezrovnalostí (rezíduá pesticídov).

Naturalis SK, s.r.o. vykonával v r. 2018 na základe zmluvného vzťahu aj kontroly pre švajčiarsku organizáciu Bio Suisse.

Naturalis SK, s.r.o. je naďalej členom organizácie EOCC, ktorej cieľom je zvýšiť spoľahlivosť kontroly a certifikácie a identifikovať a podporovať harmonizáciu implementácie európskej ekologickej legislatívy.

5.5 Školenia

V dňoch 13. až 17.02.2018 sa traja pracovníci (Ing. Lucia Ježovičová, Ing. Boris Václav, PhD. a Ing. Jana Gregušová), zúčastnili na medzinárodnej výstave BIOFACH v Nemecku. Súčasťou výstavy bolo aj školenie International Certification Bio Suisse AG, na ktorom sa zúčastnili Ing. Lucia Ježovičová a Ing. Boris Václav, PhD.

V dňoch 06. až 07.04.2018 sa uskutočnila porada inšpektorov a certifikačných pracovníkov Naturalis SK, s.r.o. spojená so školením vodičov a zdravotnou prípravou. Ďalšími témami boli organizačná štruktúra, správa o kontrole, kontrolná činnosť 2018, spracovanie prihlášok, certifikácia, odber vzoriek, dovoz z tretích krajín, rozdelenie prevádzkovateľov, systém manažérstva kvality, analýza rizika, označovanie a zmeny v legislatíve.

Dňa 13.11.2018 sa v Slovenskej poľnohospodárskej univerzite v Nitre konal seminár Kvalita a bezpečnosť potravín. Školenie absolvovali Ing. Andrea Gergelyiová, Ing. Lucia Ježovičová, Ing. Patrícia Tomastová a Ing. Matej Sírúš Kotásek.

Dňa 03.12.2018 sa uskutočnilo školenie Aplikácia normy STN EN ISO/IEC 17065:2013 v činnosti certifikačných orgánov. Školenia sa zúčastnili Ing. Viktória Adamišinová a Ing. Matej Sírúš Kotásek.

Dňa 07.12.2018 sa uskutočnila porada inšpektorov a certifikačných pracovníkov Naturalis SK, s.r.o. Témami porady boli aktuálny stav a organizačná štruktúra, predbežné zhodnotenie kontroly a certifikácie, odber vzoriek a ich hodnotenie, dovoz z tretích krajín, kontroly a certifikácia pre iné IO, interná analýza rizika spoločnosti v roku 2018/19, analýza rizika prevádzkovateľov, nový postup na odber vzoriek, novela zákona o EPV, prístup GSAA a LPIS, spracovanie prihlášok a správ v roku 2018, 2019, kontrolná činnosť v roku 2019, systém manažérstva kvality, preskúmanie manažmentom, politika a ciele spoločnosti, Etický kódex, výsledky interných auditov, auditov ÚKSÚP, dohľad SNAS, zmeny v legislatíve, zložka inšpektora, rozdelenie prevádzkovateľov ku kontrole v roku 2019.

Bratislava, 05.02.2018

Ing. Jarmila Drobná, PhD.

Zoznam príloh

Kontrola:

- Tabuľka 1. Zoznam zamestnancov v roku 2018
- Tabuľka 2. Nekontrovaní registrovaní prevádzkovatelia a registrované činnosti v ekologickej poľnohospodárskej výrobe v roku 2018
- Tabuľka 3. Zoznam prevádzkovateľov - úplné kontroly v roku 2018
- Tabuľka 4. Zoznam prevádzkovateľov - náhodné kontroly v roku 2018
- Tabuľka 5. Odber vzoriek v roku 2018
- Tabuľka 6. Zoznam opatrení na odstránenie zistených nezhôd v roku 2018
- Tabuľka 7. Zoznam odstúpení ÚKSÚP-u v roku 2018
- Tabuľka 8. Návrhy na zmenu konverzie v roku 2018
- Tabuľka 9. Zrušené zmluvy - prevádzkovatelia vyradení z registra v roku 2018
- Tabuľka 10. Informácie o kontrolách v roku 2018
- Tabuľka 11. Informácie o odberoch vzoriek v roku 2018
- Tabuľka 12. Informácie o kontrolách – zistenia v roku 2018
- Tabuľka 13. Evidencia dovozu produktov z EPV v roku 2018

Certifikácia:

- Tabuľka 14. Zoznam vydaných certifikátov
- Tabuľka 15. Prerušenie certifikačného konania
- Tabuľka 16. Odmietnutie certifikačného konania
- Tabuľka 17. Odobraté certifikáty
- Tabuľka 18. NAQS certifikáty
- Tabuľka 19. Odobraté NAQS certifikáty

Prílohy správy boli na ÚKSÚP zaslané v elektronickej forme e-mailom dňa 05.02.2018